

ÉCHÌCHÈ NIILE NKE ONYEKRAIST

Ndi Filipai. 4:8

IHEÒMÙMÙ 341

Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “(N’ihi na ihe-agma nke ibu-agma-ayi abugh nke anu-aru, kama ha sitere na Chineke bu ihe puru ikwada ebe ewusiri ike); ebe ayi nēweda ihe anātule n’obi, na ihe nile ọ bula di elu nke eweliri elu imegide ọmuma Chineke, ayi nādọta kwa ihe nile ọ bula anēchēputa n’agma ina nti Kraist” (2 Ndi Kọrint 10:4, 5).

I Ihe di Icheiche di Mkpà N’i di Ndụ Nke Ndị Kraist

- 1 Pọl guputara ndịnsọ ahụ bụ na Filipai ụdị ntozuokè niile ahụ di mkpà maka ibi ndụ nke mmeri nime Kraist, Ndi Filipai 4:8.
- 2 Chọọ ihe niile bụ eziokwu dika ọ di nime Jisọs Kraist, bụ ndumọdụ nke Pọl nye ndịnsọ niile, Ndi Filipai 4:8; Matiu 22: 16; Jọn 7:18; 14:6; 1:14, 17; I Jọn 5:6, 20.
- 3 Ikwu eziokwu n’ihe niile bụ ụdị ntozuokè di ezi mkpà nye OnyeKraist, Ndi Filipai 4:8; Ọlu Ndi-ozu 6:3; Ndi Rom 12:17; 13:13; 2 Ndi Kọrint 8:21; 13:7; I Ndi Tesalonaika 4:12.
- 4 Eziomume na iheekperen’ikpé ka agaeleba anya nkeoma ma nye kwa ha onọdụ kwesiri ha ná ndụ mmadụ, Ndi Filipai 4:8; Jenesis 18:19; Deuteronomi 16:19, 20; 2 Samuel 23:3; Abù Ọma 82:3; Ilu 11:1; Matiu 23:23
- 5 NdịKraist gaagụ ihe ndi ahụ niile di ọcha n’ihe di ókéonụahia, Ndi Filipai 4:8; I Timoti 4:12; James 1:27; 3:17; 2 Pita 3:1; I Jọn 3:3.
- 6 Ka ha ra bụ ihe kwesiri ihun’anya kwesiri ka anaechè echichè banyere ha, Ndi Filipai 4:8; 2 Samuel 1:23; Abù nke Abù 5:16; Mak 10:21; Jọn 11:36.
- 7 Ndi Kraist kwesiri inwe agụ na ichọ ka ha buru ndi anaekwu nkeoma banyere ha, Ndi Filipai 4:8; Ọlu Ndi-ozu 6:3; 10:22; 22:12; I Timoti 3:7; 5:10; Ndi Hibru 11:2.
- 8 Idimma bụ ihe bara óké uru n’ebe ọ bula anaachota ya, Ndi Filipai 4:8; Rut 3:11; Ilu 12:4; 31:10; 2 Pita 1:3, 4.
- 9 Òfufè nke Chineke agaghị ezuokè ma ọ buru na inye Chineke otuto adighi ya, Ndi Filipai 4:8; 1:10, 11; Abù Ọma 33:1; 50:23; Matiu 21:16; Ndi Efesọs 1:6; Ndi Hibru 13:15.

NKỌWA DI ICHEICHE

Chee Échichè Banyere Ihe Ndị a

Isiokwu nke ebe ọgụgụ anyi bụ ndumọdụ nye NdịKraist “iche echichè”; na idi náechè echichè banyere isiokwu asatọ di icheiche; nke aha ha bụ: eziokwu, ihe kwesiri nsopuru, ihe zirizezi, ihe di ọcha, ihe kwesiri ihun’anya, ihe ekwuru nkeoma, idimma, na otuto. Uche bụ onuzo nke esi aba ná mkpurubi, ndiuro atọ ahụ di ukwu nke mmadụ -- ụwa, anụarụ, na ekwensu -- maara nkeoma na ọ buru na apuru ime ka uche mmadụ zobe echichè di icheiche nke mmehie, mkpurubi ahụ gaadaba n’onwunwa ahụ. Ihe imaatụ banyere nke a n’oge a ka apuru ihu site n’otú otú ndi Komunizim (Communist Party) si ekwusi okwu ike ka ewere ozizi ha mejuputa akonauche nke umummadu site n’ikuziri ha ukpuru ha di icheiche nke nsopuru Chineke náadighi na nke ekweghi na Chineke.

Ihe imaatụ ozo bụ ụdị ngosi nke ndi náere ahia n’ubochi taa naeme iji gosi ngwáahia ha n’uzo ọ bula ha puru iji, nke ha naeme mgbe niile ma náanogidesi kwa ike n’ikowa ngwaahia ufodu n’uzo gaeme ka ọ digide n’uche umummadu. Ndị ulolu náemeputa mmanya náaban’anya na sigá rere siga ha karisia n’otú arọ site n’imefu ego di okpurukpu iji mee ka ndinyom kwenye na ọ bụ ihezirizezi inu (isè) sigá.

Ebe anaere akwukwo mgbasaozi nke oge a nke anaeweputa n’onwan’onwa naejuputa n’akwukwo nke edere akuko ure di icheiche. Anaetinye umukorobia na umagboghobia n’onwunwa n’akuku niile

site n'okwu nrafu nke ụlọlụ ndja dị icheiche ndị juputara n'omume ojoo iji ree ahia ebe ha naachọ ka ha náere ngwaahia ha karisịa, náagbanyeghi omume ojoo nke o naeweta. O, lee otú o gaesi buru ihe di mma ma o buru na ndi nnenanna bu ndi nke Kraist gaeleba anya ima udi akwukwo umu ha naagu, ma naenye ha nri na eme kwa ka uche ha guzosieike kwa ubochi site n'iguputara ha ihe edere na Baijul!

OnyeKraist ekwesighi ituegwu maobu ichè na Baijul ya aburuwo ihe mgbe ochie na o nwekwaghi ihe agaeji ya mee n'oge di ugbo a. Onye dere Baijul bu Chineke, O bu kwa Onye ike Ya naadighi agwagwu. Otú puku arọ di ka otú ubochi n'ebe O nọ. Okwu Chineke adighi eme ochie, o ka naenye kwa aka ma náemerị site n'ibindu nke OnyeKraist n'oge di ugbo a dika na o naemerị site na mgbe garaaga. Ndumodu na idokananti nke Pọl nye ndinsọ nọ na Filipai ka ha "naguko ihe ndia" ka bara oké uru dika odjoro na mgbe garaaga.

Amara oge nke Pọl nkeoma n'ihie oké mmefu ego na mmehie. Náagbaghiagugo enwere otutu ihe iman'onya nye OnyeKraist nke oge Pọl dika o diworori n'ogbo niile o bu ezie na, n'oge mmalite nke iso uzọ Kraist, enweghi udi ihe iji mee ka mmadu naenwe obi utọ dika enwere n'oge di igbo a -- dika t. v., redio, ihe onyonyo di icheiche (cinema) -- ma ohere nke ibindu ná mmehie di kwa ka o di taa. Nwa ulokwukwo o bu nke naamu ihe banyere akuko uwa nke oge ochie maara omimi nke ajoomume na aghughu nke juputara n'obodo n'oge niile nke Ndiọzi. Ma gini bu ihe aduru NdiKraist nke oge ahụ odu ime iji guzogide ihe di otú ahụ? Chee echiche banyere ihe nke Chineke -- na ihe ndi ahụ di nsọ nke di kwa mma!

O bu ihenzuzu ichè na OnyeKraist nwereike idi naechè udi echiche di icheiche nke naemegide Mmuo nke Chineke na ihe niile nke Chineke ma náaga kwa n'iru naejigide obuna n'uzo di nta ezi ofufe nye Chineke n'ime obi ya. "N'ihie na dika o si echè echiche ná nkpuru-obi-ya, otú a ka o di" (Ilu 23:7). Otú onye ekwuwo na "madu agaghi" adi mma n'uzo o bu nke karja akwukwo di icheiche nke o naagu." Enwere naani otú Akwukwo kachasi mkpa nye OnyeKraist, nke ahụ bu kwa Baijul. O buru na mmadu o bu nke ganaagu ma naatughari kwa uche n'okwu nke Chineke kwa ubochi n'ikwesintukwasio, mkpuruobi ya na uche ya gaabu ihe anaewuli elu naazu kwa nkeoma. Baijul bu akwukwo ogugu kachasi ukwu nke enyeworo mmadu n'aka. O naadi rue ebighiebi, buru kwa isiiyi nke ukuru niile nke eziumume nime ndu mmadu. O bu mkpughe nke Chineke na eziumume Ya, o bu ike kachasi ukwu nke puru iduzi mmadu n'ezie uzọ nke Chineke ziriezi OnyeKraist aghaghi, dika ebe ogugu anyi naenye n'iwu, itinye ezimkpebi na nlezianya n'ichè echiche banyere ihe niile nke Chineke.

Eziie na Iheojoo

Ihemumu nke iheojoo nke onyemehie nwetaworo site n'ime mmehie naabu obakwukwo [Library] nke echiche nke puru igoro ya onyeiro kachasi mgbe emere ka o chigharia. Nzoputa bu onyinye nke Chineke, site kwa n'amara nke Chineke anaanaputa umummadu site na mmehie ha ma sachaa kwa ha n'Obara nke Kraist. Ma otú o di, o buru na onye o bu nke gaejidesi nzoputa ya ike mgbe o natasiri nzoputa otú mgbe site n'aka Chineke, o ghaghi itinye oké igbambò. O dighi mma ka OnyeKraist buru onye umengwu n'uzo niile nke ndu naenweghi mgbalị o bu nke iji mee ka Mmuo nke Chineke were onodu nime obi. Otú onyenso nke mgbe ochie kwuru okwu banyere mkpa o di iluputa nzoputa nke onweanyi site n'ikpachapunya, si: "O dighi mmetuta oma o bu nke di elu nke ime obi, o dighi kwa oge o bu nke aropotara iji nwee oké onu na nke iji nwee mmeko nke gaenwe ike iwere onodu nke inogidesiike na nke ilusiolu ike bu nke naemerị n'ihie niile, naemerị kwa, dika o bu kwa naani ihe puru imeri, obuna na nke a kwa."

Nnabata nke Iv nabatara ntuputa nke ekwensu ime ihe ojoo bu ihe butere odida nke mmadu. Inanti na ntuputa di icheiche nke Setan bu nnoo otú nzokwu ka o foduru iba na mmehie ahụ n'onweya. "Kari ihe-ndebe-gi nile chebe obi-gi; n'ihie na site na ya ka nputa nile nke ndu di," abughi idokananti efu. Onyeamuma ahụ kwuru si, "I nechebe onye emeworo ka uche-ya dabere na Gi, o we nadizu n'udo" (Aisaia 26:3).

Aghaghi icheta na izobe echiche ojoo n'obi gi gaeme ka anyi buru ndi ikpamara n'iru Chineke n'ihie ime udi omume ahụ. O bu ikpamuma nke ogbo ahụ ndi nọ tupu ijummiri na "Jehova we hu na ihe ojo nke madu riri nne n'uwa O hu kwa na ncheputa nile o bu nke echiche obi-ya bu nani ihe ojo ogologo

ubọchi nile” (Jenesis 6:5). (Gụọ Deuteronomi 29:19, 20; Matiu 15:19). Chineke kwuru okwu banyere ndị Israel sị na Ya gaeme ka iheojọọ bjakwasị ha, ọbuná mkpuru nke échìchè ha dị icheiche, n’ihi ọjụjụ nke ha juru iwu Ya (Jeremaia 6:19). Ozo kwa Chineke gbaraàmà megide ndị Israel na ha ejesowo isiike nke obi ha (Jeremaia 9:14). Chineke duuru Ezikiel nime mmuo wee gosi ya ajomume nke ndị Israel ebe ha naenye mmehie onodu nime échìchè nke obi ha (Ezikiel 8:12). O bu eziokwu n’ezie na uche bu onuzo nke esi abá ná mkpuruobi.

Ichèchìchè Banyere Chineke

Chineke maara échìchè niile nke onye ajomume na nke onye eziumume. Mkwà otutu ngozi ka ekwere ndi ahụ náechè échìchè banyere aha Ya. Anyi guru: “Mgbe ahu ndi natu egwu JEHOVA nekwruta okwu, otu onye na ibe-ya: JEHOVA we na nti, nu, ewe dere ndi natu egwu JEHOVA, ndi nechè kwa échìchè aha-Ya, akwukwo ncheta n’iru Ya” (Malakai 3:16).

N’ubochi ndi a nke enweghi nsopuru nke anyi naebi nime ya, o bu ihe siriike na ndu umummadu inabata idi oké onuahia nke ihe ndi ahụ di icheiche dika eziokwu nke naadi nime obi, ikwu eziokwu, ikpe ziriezi, idiocha, na idimma. Otú o di, o dighi ibamba ozọ megide mmehie nke di arọ ma di kwa nko dika ndu di ocha nke di kwa nsọ nke OnyeKraist naebi. Nime otu akwukwo nke aha ya bu “ Olu di icheiche nke Jon Wesley” anyi huru echichè di otu a ka edeputara ya: Mgbe iheojoo di icheiche naegbebata n’ubá, o wee di kwa ka mmuo na ndu nke okpukpe naachọ ifufu mgbe ahụ zo kasị mma iji guzogide udi onwunwa ahụ bu ka ndi ukochukwu (na OnyeKraist o bula n’oge a) mee onwe ha ka ha buru ndi amaara nkeoma na ndi bu ihenlereanya putara ihe nye ihe niile ahụ nke naeguzogide eziumume -- ime ka ngonari nke onweha na ndu ha dika ndi eluigwe buru ihe doroanya, na nke putara ihe, ma buru kwa ihe naabá mbá mgbe dum megide ochicho efu niile.

Échìchè anyi bu ihe naegosiputa ochicho nke mkpuruobi anyi na iheonwunwe anyi. Anyi gaekwuputa echichè ndi ahụ mgbe naadighiana maobu mgbe emesiri, ndu anyi kwa gaegosi ihe anyi naechè; n’ihi na ihe anyi naechè ka anyi bu (Ilu 23:7). Site n’iche echichè banyere ihe ndi a nke gaeme ka anaekwu nkeoma banyere anyi, anyi gaenweta ha dika ihe nke aka anyi. Ichè echichè di ukwu banyere ha gaeme ka ha ghoo otu akuku nke mkpuruobi anyi. Eziokwu na ikpe ziriezi gaaba n’umj na n’okpukpu anyi. Anyi gaamuta inwe mmasi na ntozuokè ihe ahụ niile nke naewulielu nke naakpali kwa mmuo rue nzoputa nke mkpuruobi anyi. Mkpaitauka anyi gaabu n’ihe nke di n’eluigwe, nnwekorita anyi gaabu kwa n’etiti anyi na ndi ahụ kwenyere n’otu ihe ahụ. Anyi na Chineke ga naenwe nnweko n’ihi na “madu abua gayikota je ije, ma o buru na ha ezutegh?” (Emos 3:3).

“Nke foduru, umu-nnam, ka ihe bu ezi-okwu ra, ka ha ra, bu ihe kwesiri nsopuru, ka ha ra, bu ihe ziri ezi, ka ha ra, bu ihe di ocha, ka ha ra, bu ihe kwesiri ihu-n’anya, ka ha ra, bu ihe ekwuru nke oma; o buru na idi-nma o bula di, o buru kwa na otuto o bula di, nagukonu ihe ndia” (Ndi Filipai 4:8)

AJUJU DI ICHEICHE

- 1 Gini bu ihe asato ahụ nke enyere OnyeKraist iwu idi naechè echichè banyere ha?
- 2 Olee ihe o ji di mkpa ka anaechè echichè banyere isiokwu ndi ahụ?
- 3 Olee ihe mere ndi mgbasa akuko nke ngwáahia ji naachosiike ka enweta uche umummadu?
- 4 Gini bu onuzo nke esi abá mkpuruobi?
- 5 Anyi puru ibu otu ihe na mkpuruobi anyi, ma buru kwa ihe ozọ n’uche anyi?
- 6 Olee otu ekwensu naesi agbalị irute mkpuruobi nke umummadu site n’onwunwa?
- 7 Ikpe mmehie o naama anyi mgbe anyi naezobe mmehie
- 8 Olee udi akwukwo nke OnyeKraist kwesiri idi naagu?
- 9 Baijul o ka naenye kwa ezi ndumodu banyere idindu nke NdiKraist n’ubochi taa? Kowaa oziza gi?
- 10 Gini ka i ghotara na idimma bu? Kowaa ihe idimma, na ikpe ziriezi bu?